

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/94/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119203323
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119203323.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C.: K., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: X. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. - J., C. XXX/X, t.č. bytom T. X a N. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, t.č. bytom J., H. X o návrhu matky na zvýšenie výživného a zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 24P/195/2014-142 zo dňa 16.04.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 9CoP/31/2015-176 zo dňa 15.10.2015 tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloleté deti C.: K., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- eur na sumu 130,-eur mesačne a N., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 40,- eur na sumu 100,- eur mesačne počnúc dňom 28.03.2019, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné otca za čas od 28.03.2019 do 30.11.2019 činí na maloletého K. sumu 650,32 eura a na maloletú N. sumu 487,76 eura, ktoré sumy súd povoľuje otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur na maloletého K. a po 30,- eur na maloletú N. tak ako bežné výživné, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok.

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 13P/185/2015-48 zo dňa 23.08.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoP/64/2016-102 zo dňa 29.06.2017 tak, že styk otca s maloletými deťmi C.: K., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka - matka maloletých detí sa svojím písomným návrhom doručeným na tunajší súd dňa 28.3.2019 domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca a to na maloletého K. zo sumy 50 eur mesačne na sumu 260 eur mesačne a na maloletú N. zo sumy 40 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne od zmeny pomerov na strane otca, kedy sa zamestnal. Tiež žiadala zmeniť predchádzajúci rozsudok vo veci zmeny úpravy styku tak, že styk otca s maloletými deťmi bude na dohode rodičov. Svoj návrh odôvodnila tým, že syn už navštevuje 2. ročník gymnázia v D., ide o matematické gymnázium, ktoré v R. nie je. V súvislosti s jeho štúdiom a bývaním na internáte sa jej podstatným spôsobom zvýšili výdavky. N. už navštevuje 9. ročník ZŠ na H., chodí na doučovanie zo slovenského jazyka a matematiky. Kvôli zdravotným problémom bola dcéra hospitalizovaná v nemocnici a teraz užíva pravidelne lieky, ktoré bude užívať dlhodobo. Okrem toho má bežné výdavky s deťmi na oblečenie, stravu, hygienické potreby, školské pomôcky, voľnočasové aktivity, prípadne aj školské akcie. Jej mesačný príjem je cca.

570 eur. Chcela by, aby stretávanie otca s deťmi bolo na ich vzájomnej dohode a nie upravené súdnou cestou. Deti sa s otcom nestretávajú vôbec od augusta 2017, je však rozsudkom viazaná, aby ich na styk v stanovených dňoch riadne pripravila, čo aj robí, čo je pre všetkých obmedzujúce, vzhľadom k tomu, že otec aj tak nepríde. (1)

Matka vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že momentálne už nie je možné, aby sa deti stretávali s otcom tak, ako je upravený ten styk, pretože syn už začal navštevovať školu mimo miesta bydliska, kde býva na internáte. Do školy chodí v nedeľu o 18.00 hod. a v piatok chodí domov tiež o 18.00 hod. Naposledy boli deti u otca v auguste 2017 na prázdniny, kedy prišlo k nedorozumeniu medzi otcom a jeho príbuznými a deťmi. Odvtedy otec píše deťom SMS-ky k sviatkom. Deti momentálne k otcovi nechcú ísť, pretože im vynadal, keď u neho nechceli zostať, nakoľko mali jazykový kurz. Čo sa týka zvýšenia výživného, toto súvisí so zvýšenými výdavkami maloletých detí, ktoré sú od poslednej úpravy staršie. Matka uviedla, že jej skutočný príjem je okolo 1.000 eur, nevie ako je to možné, že jej potvrdili hrubý príjem 680 eur, neriešila to a nevie prečo to napísala aj do návrhu. Aj naďalej bývajú v mestskom nájomnom byte. Ďalej matka uviedla, že od septembra 2019 začala dcéra navštevovať 1. ročník gymnázia, čím sa jej zvýšili výdavky na stravu. Tiež sa zvýšili výdavky u syna na internát a stravu v škole. Zvýšili sa výdavky súvisiace so zdravotným stavom dcéry, ktorá nosí zubný strojček. Matka v konečnom návrhu žiadala, aby súd zvýšil výživné v zmysle jej písomného návrhu a ohľadne stretávania otca s deťmi žiadala rozhodnúť tak, ako sa dohodli. Otec detí priznal príjmy 60 eur z pracovného pomeru, 100 až 200 eur z folklórneho súboru, okrem toho vystupuje s hrou na gitaru, vykonáva pomocné stavebné práce, z ktorých minule tvrdil, že má príjem 200 eur, dnes, že je to do 500 eur. Myslí si, že je schopný platiť požadované výživné. Náklady nemá skoro žiadne, rodičia ho finančne podporujú, tak nech mu pomáhajú aj s platením výživného. Výživné žiada zvýšiť od podania návrhu. (2)

Otec vypočutý ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že čo sa týka stretávania s deťmi, rozprával sa s deťmi či chcú ísť na ten jazykový pobyt, keď povedali že áno, nevyvíjal na ne žiaden nátlak. Keďže potom tam bola atmosféra na mŕtvom bode, tak na výlet, ktorý mali následne absolvovať už nešli. Čo sa týka jeho príjmov a výdavkov, ako nezamestnaný si našiel zamestnanie pred dvomi rokmi v taxi službe, je to na čiastočný úväzok, má prísľub od zamestnávateľa, že by ho mal zobrať do pracovného pomeru, prípadne to vyriešia živnosťou. Odrobiť má 24 hodín mesačne, čo je rozdelené na dve až tri smeny. Okrem toho si hľadá robotu, vzdeláva sa, príležitostne si hľadá brigádnu prácu a to tak tri - štyri mesiace v roku. Príjem z tých brigád má 100 až 200 eur mesačne, stále býva u svojich rodičov, ktorým na bývanie neprispieva, skôr oni pomáhajú jemu. Mal aj zdravotné problémy, pred dvomi rokmi mu operovali nádor na hrdle, predtým pol roka zase hrubé črevo, našťastie to boli nezhubné nádory. Teraz nemá žiadne obmedzenia v práci, už je vlastníkom 2-izbového bytu, ktorý predtým mali v BSM. Z tohto dva roky dozadu vyplatil manželku podľa rozsudku 3.560 eur. Byt skúšal prenajať, ale hlásili sa samí neprispôsobiví občania, takže je prázdny. Na odkúpenie bytu mu dal peniaze jeho otec s tým, že zrušil časť cenných papierov čo vlastní. Ďalej otec uviedol, že aktuálne nie je členom žiadnej folklórnej skupiny, iba hostuje vo folklórnej skupine Vinica. S touto chodievajú približne raz ročne do zahraničia a raz za šesť týždňov až dva mesiace na svadby čepiť nevesty. Z uvedeného nie je žiadny príjem, resp. odmena ide do skupiny a z peňazí sa následne prefinancováva napr. cestovné na ďalšie akcie. Čo sa týka zahraničných vystúpení, tieto sú väčšinou sponzorované, takže si neplatia cestovné ani ubytovanie, resp. neplatil to on, keďže to sprostredkoval, ale ostatní účastníci si doplácali za cestovné. Občas chodí spievať a hrať do baru v Košiciach, v tomto roku bol naposledy v apríli, čo bolo tretie vystúpenie v tomto roku, tam dostáva od 0 do 50 eur podľa počtu hostí. V Myslave dostal za vystúpenie 100 eur, takýchto akcií nemal viac, ale chcel by. Chce povedať, že manželka bola ústretová, deti mu v lete dala, boli u neho 8 dní. Súhlasí s tým, aby bol styk upravený na dohodu. Čo sa týka jeho vzdelania, tak má ukončené gymnázium, začínal ako obchodný zástupca, robil aj učiteľa v autoškole, aj podnikal vo veľkoobchode a pracoval na stredných manažérskych pozíciách. Prácu si aktívne hľadá, od septembra bol na päť pohovorov. Má svoje problémy, chodí po lekároch. Teraz chodí brigádovať, z toho má príjem do 500 eur v čistom, ktorý je neoficiálny, preto mu ho nikto nepotvrdí. Otec v konečnom návrhu uviedol, že výživné navrhuje zvýšiť o 20 eur mesačne na každé dieťa od právoplatnosti rozhodnutia. Nie je pravdou, že by tvrdil, že z tancovania má 150 až 200 eur, bolo preukázané, že je to bezplatné, iba jednorazovo dostal 150 eur za sprostredkovanie festivalu. Teraz je aktívnejší, má viac roboty, preto má aj z brigád vyšší príjem ako v minulosti. (3)

Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že nakoľko od poslednej úpravy výživného prišlo k zmene pomerov, zvýšili sa výdavky na deti, navrhuje zvýšiť výživné na maloletého K. na 120 eur a na

maloletú N. na 100 eur mesačne od podania návrhu. Styk navrhuje upraviť dohodou, tak ako sa rodičia dohodli. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, rodné listy detí, lustráciu v Sociálnej poisťovni na matku, lustráciu na otca v Sociálnej poisťovni, správu z pohovoru s deťmi, výplatné pásky otca, potvrdenie o príjme matky, doklady k výdavkom matky, výpis z účtu matky, rozpis výdavkov matky na deti od začiatku šk. roka, potvrdenie o príjme matky za rok 2018, 2019, písomné vyjadrenie matky, čestné prehlásenie rodičov otca, potvrdenia o príjmoch rodičov otca, výpis z účtu otca, správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice k voľným pracovným miestam, správu z dedinskej folklórnej skupiny Vinica, rozpis voľných pracovných miest predložených matkou, pripojené spisy OS Nitra sp. zn. 13P/185/2015 z neho rozhodnutie na čl. 48 a nasledovné a čl. 102 rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, 24P/195/2014 z neho rozhodnutie na čl. 142 a nasledovné v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre čl. 176 a nasledovné, 11P/4/2013, 13P/320/2013, 26P/326/2012 a zistil tento skutkový stav: (5)

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 24P/195/2014-142 zo dňa 16.4.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 9CoP/31/2015-176 zo dňa 15.10.2015 bola znížená vyživovacia povinnosť otca a to na maloletého K. zo sumy 115 eur mesačne na 50 eur mesačne a na maloletú N. zo sumy 105 eur mesačne na sumu 40 eur mesačne. V čase posledného rozhodnutia súdu navštevoval maloletý K. 7. ročník ZŠ a maloletá N. 5. ročník ZŠ. Otec maloletých detí bol v čase tohto rozhodnutia nezamestnaný, vedený ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 117,40 eur mesačne. Matka bola zamestnaná u súčasného zamestnávateľa (zmena názvu z BMC spol. s r.o. na Agrotec Slovensko s.r.o.), kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem podľa potvrdenia zamestnávania vo výške 559 eur mesačne. Tiež poberala prídavky na každé maloleté dieťa vo výške 23,52 eura mesačne. (6)

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/185/2015-48 zo dňa 23.8.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoP/64/2016-102 zo dňa 29.6.2017 bol upravený styk otca s maloletými deťmi N. a K. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s týmito deťmi každý prvý víkend v kalendárnom mesiaci od piatka od 15.00 hod. do nedele do 19.00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 24.12. od 8.00 hod. do 27.12. do 19.00 hod. a každý páry rok od 28.12. od 8.00 hod. do 2.1. nasledujúceho roka do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od štvrtka pred Veľkým piatkom od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., počas jarných školských prázdnin každý páry rok od soboty, ktorá predchádza týmito prázdninám od 8.00 hod. do nasledujúcej soboty do 19.00 hod., počas letných školských prázdnin každý rok od 01.07. od 8.00 hod. do 14.07. do 20.00. hod a od 08.08. od 8.00 hod. do 22.08. do 20.00 hod. (7)

V súčasnej dobe býva matka spolu s maloletými deťmi aj naďalej v mestskom nájomnom byte, kde mesačne uhrádza nájomné 195 eur, elektrinu 20 eur, internet 15,47 eura, plyn štvrťročne 14 eur, smetné ročne 75 eur. (8)

Maloletý K. navštevuje v súčasnej dobe 3. ročník Z. Z. v D.. Ide o matematické gymnázium, ktoré sa v mieste bydliska maloletých detí nenachádza. Maloletý býva na internáte, kde odchádza z domu v nedeľu o 18.00 hod. a domov prichádza v piatok o 18.00 hod. Poplatok za internát je v tomto školskom roku 50 eur (v predchádzajúcom školskom roku to bolo 36 eur), obedy v školskej jedálni sú vo výške 31,20 eura (v predchádzajúcom školskom roku to bolo 26,60 eura). Strava na internáte vychádza mesačne na 70 eur, mestská hromadná doprava v Bratislave vychádza mesačne na 13,45 eura, v Nitre na 5 eur. Cestovné Nitra - Bratislava a späť činí mesačne 18,80 eura. Matka maloletému uhrádza poistenie po 13,02 eura mesačne a sporenie po 15 eur mesačne. Za koncoročný výlet v minulom školskom roku matka uhradila 95 eur, poplatok za ZRPŠ je ročne 35 eur a triedny fond 15 eur (minulý školský rok 10 eur). Maloletý sa zúčastnil exkurzie, kde matka uhradila 35 eur a lyžiarskeho výcviku, kde bol poplatok 215 eur. Maloletý sa zúčastňuje rôznych mimoškolských ako aj školských akcií. Naposledy matka takto uhradila poplatok za ekofilm 4 eurá, Radošinské naivné divadlo 10 eur, vstupné do technického múzea 30 eur, za tanečnú synovi matka uhradila 180 eur. Za vybavenie ISSIC karty matka zaplatila poplatok 20 eur ročne, ďalší poplatok je 10 eur ročne. Maloletý nosí zubný strojček od júna 2018, na začiatku matka platila poplatky 40 eur a dva krát po 50 eur. Samotný zubný aparát stál 340 eur a raz za dva mesiace platí matka kontroly po 35 eur. Matka kupovala maloletému učebnicu nemčiny za 25,50 eura. Maloletý sa skladá na stužkovú slávnosť, zatiaľ na uvedené prispel sumou 100 eur, konečná suma by mala byť cca. 400 eur. Za exkurziu v Seredi matka uhradila 15 eur, za divadelné predstavenia a výstavy v rámci predmetu umenie a kultúra tiež zatiaľ zaplatila sumu 15 eur. Maloletému kupovala mobilný telefón spolu s príslušným zariadením za

400 eur. Podľa vyjadrenia matky maloletý uvedený využíva namiesto notebooku na internáte. Maloletý má absolvovať aj exkurziu v Cerne, kde matka uhradila poplatok 220 eur. (9)

Maloletá N. navštevuje od septembra 2019 1. ročník Gymnázia na N. ul. v R.. Poplatok za obedy v školskej jedálni sú mesačne 31,20 eura (v predchádzajúcom školskom roku 26 eur). Príspevok do ZRPŠ bol 40 eur, za exkurziu matka uhradila 14 eur a 6,80 eura, divadelné predstavenie stálo 15 eur, za učebnicu anglického jazyka uhradila matka sumu 32,50 eura, za učebnicu španielčiny 28 eur. Poplatok za lyžiarsky výcvik bol 230 eur, výlet vo Viedni v rámci školy 23,50 eura. Poplatok za tanečný kurz "Venček" v rámci školy 190 eur. Za vstupnú prehliadku u čelustného ortopéda matka zaplatila 50 eur, za dentálnu hygienu tiež 50 eur a za zubný strojček, ktorý bol maloletej nasadený 340 eur. Maloletá nosí okuliare, za výmenu skiel matka naposledy uhradila 45 eur. V prípade potreby výmeny celých okuliarov, resp. rámov toto matku vychádza na cca. 140 eur. V predchádzajúcom školskom roku maloletá absolvovala aj prípravu na monitory a to zo slovenského jazyka a matematiky, za čo matka mesačne uhrádzala spolu 30 eur. Aj v predchádzajúcom školskom roku maloletá absolvovala rôzne školské výlety a exkurzie spojené s poplatkami a vreckovým. Matka platí obom maloletým deťom mesačne životné poistenie po 13,02 eura na každého a sporenie po 15 eur na každého. (10)

Maloleté deti sa stretávajú so svojim otcom iba sporadicky. Otec necháva uvedené v réžii detí. Od prázdninového pobytu detí v auguste 2017 boli deti u otca až počas letných prázdnin v roku 2019. (11) Matka je stále zamestnaná u toho istého zamestnávateľa kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 1.426,80 eura. Okrem toho jej boli poskytnuté aj benefity a to spolu v hodnote 303,42 eura. Podľa správy od zamestnávateľa matky a potvrdenia o jej príjme táto v čase poslednej úpravy výživného dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 1.076,79 eura. Z vyjadrenia zamestnávateľa vyplýva, že nezrovnalosti ohľadne čistého príjmu matky v uvedenom období, za ktoré mala matka potvrdený priemerný čistý mesačný príjem vo výške 559 eura, vznikli v dôsledku toho, že do mzdy jej neboli zarátané už spomínané benefity. To, prečo matka sama uvádzala svoj príjem podstatne nižší ako v skutočnosti dosahovala, matka vysvetliť nevedela. (12)

Otec býva aj naďalej u svojich rodičov, týmto na bývanie neprispieva. Podľa vyjadrenia otca, rodičia skôr finančne pomáhajú jemu. Otec sa pred dvomi rokmi stal výlučným vlastníkom 2-izbového bytu a garáže v obci C., ktorý mali v bezpodielovom spoluvlastníctve obaja rodičia maloletých detí. Matke maloletých detí otec vyplatil podľa rozhodnutia súdu o vyporiadaní BSM sumu 3.560 eur. V predmetnom byte platí poplatok do spoločenstva vlastníkov 100 eur mesačne a sipo 18 eur mesačne. Podľa vyjadrenia otca finančné prostriedky na uvedené mu dávajú jeho rodičia, jeho otec mu poskytol aj finančné prostriedky na odkúpenie uvedeného bytu. Zatiaľ tento byt neprenajíma z dôvodov, že ako nájomcovia prejavili záujem iba "nepriprôsobiví občania". Otec uzatvoril dňa 7.6.2016 dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou Decor - Glass s.r.o., kde dosahoval vymeriavací základ od 85 do 115 eur mesačne. Podľa vyjadrenia otca skončil uvedenú činnosť kvôli nezhodám ohľadne pracovnej doby. Bol zaradený na výpomoc v sklade s tým, že ho telefonicky kontaktovali, že ho ihneď potrebujú. Následne si nevedel naplánovať ani lekára, ani ďalšie veci, preto tam skončil. Od 1.12.2017 sa otec zamestnal ako zamestnanec v spoločnosti Taxi plus s.r.o., kde dosahuje hrubý príjem 65 eur mesačne (56,29 eura netto). Do konca roka 2018 to bolo 60 eur mesačne (51,96 eura netto). Jedná sa o čiastočný úväzok s tým, že otec má odpracovať mesačne 24 hodín rozdelených na dve až tri pracovné smeny a vie tri dni vopred, kedy ide na jazdu. Buď sa jedná o dlhšiu jazdu do zahraničia alebo výpomoc cez "silové" časy v meste. Okrem toho má otec príjmy z príležitostných brigád a to počas sezóny cca. 4 mesiace v roku. Z uvedeného dosahoval otec príjem od 100 do 200 eur mesačne. Aktuálne podľa vyjadrenia otca, keďže je aktívnejší, má viac roboty a preto dosahuje z uvedeného príjem do 500 eur mesačne. Príležitostné príjmy v nezistenej výške má otec aj z pôsobenia ako spevák a muzikant. Tieto sa pohybujú sporadicky od 50 eur do 150 eur. Finančne otcovi pomáhajú aj jeho rodičia. Z čestného prehlásenia rodičov otca zo dňa 3.9.2019 vyplýva, že otec maloletých detí žije od času jeho zdravotných problémov vo veľkej miere v spoločnej domácnosti s nimi. Tohto zabezpečujú po finančnej i vecnej stránke, keďže je dlhodobo bez práce a pravidelného finančného príjmu. Oni žijú približne 7 mesiacov v roku na chate, kde ich syn navštevuje, finančne mu prispievajú podľa jeho oprávnených potrieb. Išlo a ide najmä o náklady spojené s jeho bytom, liečbou, výživným a stykom voči ich vnukom N. a K.. Všetky ich finančné prostriedky s ním konzultujú. Syn sa v čase ich neprítomnosti v J. stará o ich domácnosť. V minulosti mu poskytli finančné krytie na vyrovnanie BSM po rozvode 3.500 eur a tiež mu zakúpili staršie motorové vozidlo za 700 eur. Dôvod je najmä ten, aby mohol v mimoriadnom prípade prísť urýchlene za nimi. Zároveň je vozidlo určené aj na presuny na pracovné pohovory, ktorých sa zúčastňuje mimo J. a tiež na občasnú komerčnú koncertnú a vystúpenia. Žijú skromne a ich finančný príjem pokrýva všetky ich nároky. Z rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 20.11.2018 súd zistil, že otec otca poberá starobný dôchodok vo výške 687,90 eura a matka

otca vo výške 431,10 eura. Okrem toho vlastní otec otca aj finančné prostriedky na majetkovom účte vo forme podielových listov a cenných papierov v celkovej hodnote 54.390,75 eura. (13)

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 21.5.2019 vyplýva, že bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi, pričom obe maloleté deti sa vyjadrili, že sa s otcom chcú stretávať na základe ich vzájomnej dohody. Pokiaľ budú cítiť potrebu kontaktovať sa s ním, tak sa mu ozvú. (14)

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (15)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (16)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (17)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (18)

Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účet maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu. (19)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (20)

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (21)

Podľa § 78 ods. 1/ Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (22)

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. (23)

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. (24)

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. (25)

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. (26)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne, pretože od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca maloletých detí. K zmene pomerov došlo jednak vývojom životných nákladov ako aj okolnosťami na strane oprávnených detí, ktoré sú o vyše 4 roky staršie a obe už navštevujú stredné školy. Uvedenou skutočnosťou sa zvýšili výdavky matky nielen na zabezpečovanie ich základných životných potrieb, ale aj ďalších potrieb, ktoré slúžia k ich celkovému zdravému duševnému a telesnému vývoju. V čase poslednej úpravy výživného maloletá N. navštevovala 5. ročník a maloletý K. 7. ročník základnej školy. Zvýšené výdavky matky tak v súčasnej dobe súvisia so zvýšenými nákladmi na zabezpečenie všetkých potrieb maloletého K., ktorý navštevuje strednú školu mimo miesta svojho bydliska a býva na internáte, ako aj malotej N., ktorá už tiež v súčasnej dobe navštevuje strednú školu. Obe deti majú nasadené fixné zubné aparáty a táto liečba je spojená so zvýšenými výdavkami matky. Ďalšie zvýšené náklady súvisia s účasťou maloletých detí na rôznych školských ako aj mimoškolských aktivitách, ktoré obom deťom matka umožňuje absolvovať. (27)

Je notoricky známe, že dieťa postupom času ako rastie a vyvíja sa nielen telesne, ale aj duševne, má čím ďalej tým väčšie nároky na uspokojenie svojich potrieb. Je potrebné zohľadniť, bez akéhokoľvek pochybenia, že dieťa potrebuje sústavne väčšie oblečenie, kvalitnejšiu, pestrejšiu a výdatnejšiu stravu, potrebuje zabezpečiť všetky školské výdavky, má potreby v súvislosti s uspokojovaním jeho záujmov, záľub. (28)

Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami ako i majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.) ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, tvorba úspor a pod.). (29)

Podstatná zmena pomerov nastala aj na strane oboch rodičov. U matky prišlo k zvýšeniu jej príjmu, nakoľko v čase posledného rozhodnutia súdu mala matka dosahovať podľa jej vyjadrenia a tiež podľa potvrdenia zamestnávateľa príjem iba vo výške 559 eur mesačne netto. Súd v konaní sp. zn. 24P/195/2014 pri určovaní výživného (konkrétne jeho znížovaní) vychádzal z už uvedeného príjmu matky a s prihliadnutím k jej príjmu, ako aj k ďalším podstatným okolnostiam, súd rozhodol o výške výživného. Až v tomto konaní súd zistil (porovnaním s vymeriavacím základom príjmu matky, uvedeným v lustrácii zo Sociálnej poisťovne), že príjem matky bol aj v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom podstatne vyšší a to konkrétne vo výške priemerného čistého mesačného príjmu 1.076,79 eura. Z týchto dôvodov bola zaznamenaná podstatná zmena pomerov spočívajúca v podstatnom zvýšení príjmu matky oproti stavu zo dňa 15.10.2015, z ktorého vychádzal odvolací súd pri svojom rozhodovaní. Vysvetlenie, ktoré poskytol súdu zamestnávateľ matky, nezodpovedá skutočnosti, nakoľko zamestnávateľ ako dôvod nezahodý medzi ním potvrdeným príjmom a vymeriavacím základom matky uviedol poskytovanie benefitov prostredníctvom bodového systému, ktoré sú následne prepočítané na konkrétnu finančnú sumu a táto sa počíta do vymeriavacieho základu do Sociálnej poisťovne podľa mesiaca, v ktorom sú čerpané. Rozdiel medzi vymeriavacím základom a hrubým príjmom matky, tak ako bol tento pôvodne jej zamestnávateľom potvrdený, je však oveľa vyšší, ako by mohlo spôsobiť prepočítanie benefitov, ktoré matka poberá (sú to sumy od 8,86 eura do 195,83 eura). Novo potvrdený príjem matky, ako aj potvrdenie o príjme matky v čase posledného rozhodnutia súdu, ktoré si súd v tomto konaní vyžiadal, už reálne zodpovedá vymeriavaciemu základu odvádzanému zamestnávateľom matky do Sociálnej poisťovne. (30)

Zmena pomerov nastala aj na strane otca maloletých detí, ktorý sa oproti predchádzajúcemu stavu zamestnal a aktuálne dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 56,29 eura. Otec si ako uchádzač o zamestnanie našiel najskôr pracovné miesto v spoločnosti Decor - Glass s.r.o. Košice, kde dosahoval vymeriavací základ od 85 eur do 115 eur mesačne. U tohto zamestnávateľa otec pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti s pravidelným príjmom od 7.6.2016 do 26.5.2017. Podľa vyjadrenia otca túto činnosť ukončil na základe svojho rozhodnutia, keď mu nevyhovovala pracovná doba, nakoľko si nevedel napláňovať vybavovanie svojich osobných a úradných záležitostí. Tu súd musí poukázať na tú skutočnosť, že väčšina ľudí, ktorí pracujú v riadnom pracovnom pomere ako zamestnanci (napr. aj matka maloletých detí), tiež musia riešiť svoje osobné a úradné záležitosti a okrem toho ešte zabezpečovať aj

vybavovanie záležitostí svojich maloletých detí, ako sú napr. návštevy u lekára a podobne. Následne sa otec od 1.12.2017 zamestnal v TAXI PLUS s.r.o. a to na skrátenej pracovnej úvazok 24 hodín mesačne. Táto práca otcovi pravdepodobne vyhovuje, vzhľadom k tomu, že takto pracuje už dva roky. Okrem tohto príjmu (56,29 eura netto) má otec aj príjmy z rôznych brigádnických činností. Podľa jeho vyjadrenia pokiaľ vyvíja väčšiu aktivitu, dokáže si takto zarobiť do 500 eur mesačne. Otcovi finančne pomáhajú aj jeho rodičia a tiež má nepravidelný príjem presne nestanovenej výšky z činnosti vo folklórnych skupinách, resp. individuálnych vystúpeniach. (31)

Podľa § 62 Zákona o rodine vrátane článku 32 ods. 4 listiny, garantuje právo rodičov vychovávať svoje deti a na druhej strane garantuje právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Toto právo v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej aj nemateriálnej povahy na tom, aby sa dieťa mohlo riadne rozvíjať. Otec maloletých detí v súčasnej dobe, vzhľadom na to, že sa s maloletými deťmi stretáva iba sporadicky, má obmedzené právo zabezpečovať potreby detí nemateriálnej povahy. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto sa realizujú prostredníctvom plnenia si vyživovacej povinnosti. Otec maloletých detí v predchádzajúcom období (pred znížením výživného) dokázal dosahovať príjem aj 760 eur mesačne a to niekoľko rokov dozadu, keď bola priemerná mzda v SR podstatne nižšia. Súd prihladol, v čase posledného rozhodovania, na situáciu, do ktorej sa otec dostal nie vlastnou vinou a znížil jeho vyživovaciu povinnosť z dôvodov, že v tom čase jeho možnosti a schopnosti tomuto neumožňovali platiť vyššie výživné. Od posledného rozhodnutia súdu mal ale otec dostatok času na to, aby si našiel znovu adekvátne zamestnanie, ktoré zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Tým, že sa otec uspokojil s príjmom, ktorý aktuálne dosahuje a ďalší príjem má nepravidelný iba vo forme brigád, sa sám zbavil objektívnej možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom primerane k ich zvyšujúcim sa potrebám. Toto konanie otca nie je možné pričítať na ťarchu maloletých detí, pretože priznanie tejto výhody otcovi by bolo v rozpore s dobrými mravmi pri určovaní zmeny pomerov a rozhodnutie by tak bolo v neprospech maloletých detí a nesledovalo by ich najlepší záujem. Deti nemôžu byť sankcionované za neuvážené správanie svojho rodiča. Takýmto spôsobom by otec preniesol svoju rodičovskú povinnosť pri zabezpečovaní potrieb detí ako bremeno na druhého rodiča, čo nie je morálne. V tomto smere je dôležité uviesť, že potenciál otca dosahovať vyššie príjmy, sa v zásade v žiadnom prípade nezhoduje s tým, aké príjmy otec v tomto konaní preukazoval. Pokiaľ takto disponovaná osoba z hľadiska jeho vzdelania, vedomostí a zručností za dlhšiu dobu dosahuje tak nízke príjmy, tak je potrebné uviesť len to, že takto dosahované príjmy otca v žiadnom prípade neodzrkadľujú jeho reálne zárobkové schopnosti a možnosti. Pokiaľ otec dokáže z príjmu, ktorý dosahuje, sám prežiť, zabezpečovať všetky svoje potreby, nadobudnúť do svojho výlučného vlastníctva nehnuteľnosti (vyplatením bývalej manželky), auto a takýmto spôsobom zvyšovať svoju životnú úroveň a nadobúdať majetok, musí byť schopný prispievať na svoje maloleté deti primeraným výživným, ktoré zodpovedá ich súčasným potrebám. Súd preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého K. zo sumy 50 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne a na maloletú N. zo sumy 40 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne a to od podania návrhu. Takto upravené výživné zodpovedá všetkým ustanoveniam Zákona o rodine. Súd nevyhovел úplne návrhu matky, nakoľko je zrejmé, že táto môže so svojho súčasného príjmu prispievať na obe maloleté deti tiež vyššou sumou, ako tomu bolo v čase posledného rozhodnutia (kde súd vychádzal z potvrdeného príjmu) a tiež vzhľadom k veku maloletých detí sa zmenil pomer medzi osobnou starostlivosťou o maloleté deti a finančnou vyživovacou povinnosťou matky voči maloletým deťom. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otcovi od podania návrhu aj na maloletú N., ktorá síce v tom čase ešte strednú školu nenavštevovala, avšak zvýšené výdavky matky súviseli jednak s jej zdravotným stavom, ale tiež s prípravou na štúdium na strednej škole (poplatky za doučovania a podobne). Otcovi, ktorý prispieval na deti výživným v pôvodnej výške tak vzniklo na maloletého K. zameškané výživné za obdobie od 28.3.2019 do 30.11.2019 vo výške 650,32 eura ($(130 - 50 = 80 \times 8 \text{ mesiacov} = 640) + (80 : 31 \text{ dni} = 2,58 \times 4 \text{ dni} = 10,32)$), a na maloletú N. vo výške 487,76 eura ($(100 - 40 = 60 \times 8 \text{ mesiacov} = 480) + (60 : 31 \text{ dni} = 1,94 \times 4 \text{ dni} = 7,76)$), ktoré sumy súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur na maloletého K. a po 30 eur na maloletú N. s prihladením k jeho súčasným schopnostiam a možnostiam, výške zameškaného výživného ako aj veku a potrebám maloletých detí. (32)

Čo sa týka zmeny úpravy styku, tak v tomto prípade sa rodičia maloletých detí dohodli, že bude v záujme ich spoločných detí, pokiaľ styk bude ponechaný na ich vzájomnú dohodu, resp. vzhľadom k veku detí, na dohodu medzi otcom a maloletými deťmi. Predchádzajúca úprava styku sa dlhodobo nerealizovala, otec sa s deťmi stretával iba sporadicky počas prázdnin aj to nie každý rok. Obe maloleté deti sa v rámci pohovoru na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vyjadrili, že sa s otcom chcú stretávať, avšak tak, ako to budú samé cítiť a na základe ich vzájomnej dohody. Z uvedených dôvodov súd preto zmenil

predchádzajúce rozhodnutie súdu o úprave styku tak, že styk otca s maloletými deťmi rozhodnutím neupravil. (33)

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (34)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.